

kommunale Interesser og Egnens Tary, og saaledes, at de Folk, som komme til at sidde paa Lodderne, have Udsigt til at kunne blive siddende der.

Det er Formaalet med dette Lovforslag, som er et lille, beskedent Forslag, der ikke prætenderer noget saa stort som det, der er angivet i de to Ord, der i Folketinget ere satte i Forbindelse dermed: at løse Jordspørgsmaalet. Nej, skulle vi løse Jordspørgsmaalet i moderne Aand, skal der ganske andre Foranstaltninger til. Det er dog ikke noget saadant, her er Tale om, men i Virkeligheden kun om, at en Udvikling, som allerede er begyndt, og som formodentlig vil blive fortsat, maa faa lidt større Kræfter at virke med og komme ind i lidt bedre Spor, end den hidtil har været i. Det er, tror jeg, en sund og god Foranstaltning, som ikke vil gribe ind med voldsom Haand nogetsteds, men kun vil fremme en god Udvikling i vort Land og bidrage til at give virkelig god Plads for den naturlige Befolknings-tilvækst, som skal ske ude paa Landet. Det kan jo ikke nægtes, at det er det rigtige, at Landet beholder Landboerne, og Byerne Bybeboerne. Nogen Forskydning fra det ene til det andet vil altid ske, eftersom Konjunkturerne ere, men en saa voldsom Forskydning som den, vi have været Vidne til i de sidste 10 Aar i vort Land, er ikke sund.

Hage: I Motiverne til Lovforslaget findes udtalt, at medens der ved Loven om Tilvebringelse af Jordlodder for Landarbejdere er gjort betydelige Ofre fra Statens Side for at skaffe den egentlige Landarbejderstand Adgang til mindre Jordbrug, er der samtidig en Erkendelse af, at det ved Siden heraf vilde være heldigt, om noget større Brug af en 5—12,000 Kroners Værdi kunde blive hyppigere. Dette staar ganske i Overensstemmelse med, hvad den højtærede Finansminister nu har udviklet. Ved de to Landarbejderlove har man jo søgt at hjælpe dem, der ingen Adgang eller kun meget lidt Adgang havde til Jordlodder. Det har været meget omdisputeret, hvorvidt de Jordlodder, man har søgt at skaffe igennem Landarbejderlovene, skulde være saa store, at vedkommende Landarbejderfamilie kunde føre et uafhængigt Liv, eller om den delvis, helt eller fortrinsvis skulde ernære sig ved Arbejde andetsteds. Jeg har altid holdt paa, at det vilde være heldigt, om de Jordlodder, som fremkom ifølge Landarbejderlovene, vare saa store, at en Familie i hvert

Tilfælde i det væsentlige kunde føre en selvstændig Tilværelse derved. Naar man nu her, som ogsaa den højtærede Minister omtalte, tænker sig Ejendomme mellem 5—12,000 Kroners Maksimalværdi, staar det jo i Overensstemmelse dermed og danner et Anhang til de to Landarbejderlove af 24. Marts 1899 og 12. April 1904, ved hvilke Maksimalværdien blev sat først til 4,000 Kr. og senere, ved Loven af 1904, til 5,000 Kr. Nu vil man højere op og interesserer sig for at skabe Ejendomme til en Værdi af 5,000—12,000 Kr., men man vil gaa en noget anden Vej her end ved Landarbejderlovene. Vi vide alle, at ved Landarbejderlovene hjælper man Vedkommende, selv om han har grumme lidt, til at komme i Besiddelse af disse mindre Ejendomme. Man tager ham under Armene ved billige Laan og ved at hjælpe ham frem paa forskellig Maade. Man vil, som det ogsaa blev omtalt af den højtærede Minister, her gaa en anden Vej, idet man ønsker at danne Foreninger, som skulle tage denne Gerning op, og man sætter samtidigt det filantropiske Stempel paa disse Foreninger. Det sker i §§ 2 og 8, og det er allerede berørt af den højtærede Finansminister, at man herved vil hindre den private Spekulation og derfor ikke vil tillade, at de, der sætte deres Penge i slige Foreninger for at købe Ejendomme til Udparcellering, maa faa mere end 5 pCt. af deres Penge. — Jeg skal senere komme tilbage til dette Spørgsmaal om det filantropiske i Lovforslaget og om Garantierne i saa Henseende. Jeg skal her foreløbig bemærke, at dette Spørgsmaal at fremskaffe noget større Brug, end Landarbejderloven har tænkt paa, igennem Lovgivningen og ved Statens Hjælp, stiller sig noget anderledes end det tidligere Landarbejderspørgsmaal. Thi den humane Følelse, som med Rette kan paaberaabes, naar det drejer sig om at skaffe ubemidlede Adgang til Jordlodder og selvstændige Hjem ved Hjælp fra Statens Side, kan selvfølgelig ikke med samme Ret paa kaldes, naar man kommer højere op og til højere Værdier, kommer til dem, der eje noget. Det kan være et Spørgsmaal ganske for sig, hvorvidt det er ønskeligt og rigtigt at faa saadanne større Brug, men man kan ikke komme uden om Spørgsmaalet, hvorvidt det er rigtigt, at Staten træder hjælpende til her, hvor der i og for sig ikke behøves Hjælp, for at Vedkommende kan komme i Besiddelse af et selvstændigt Hjem.

Der er ogsaa et andet Spørgsmaal,